

Úvod do filozofie 2/Filozofie 2

Subjektivní, objektivní a absolutní idealismus

Německá klasická filosofie

Johann Gottlieb Fichte (1762-1814)

Základní dílo:

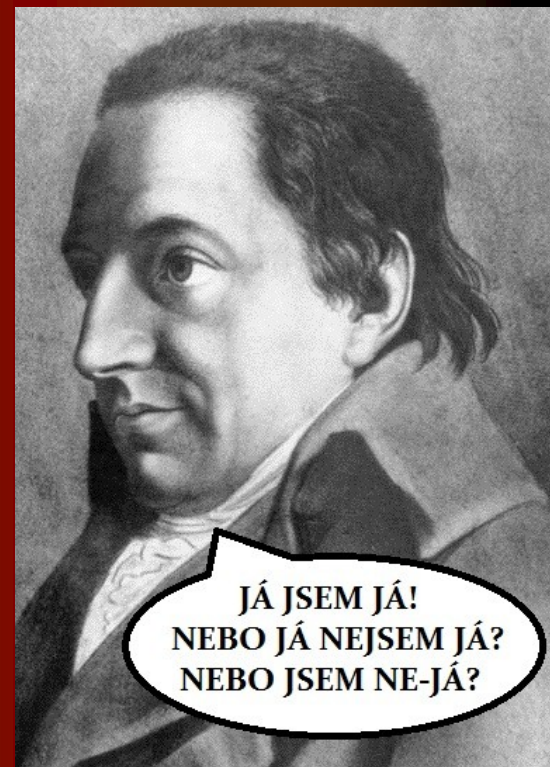
O pojmu vědosloví (1794)

Základ všeho vědosloví (1795)

Soustava mravouky (1798)

Určení člověka (1800)

- velký vliv Kanta (*Pokus o kritiku všeho zjevení*, 1792)
- odmítnutí *věcí o sobě*
- subjektivní (resp. subjektální) idealismus

Co je počátkem filosofie? Myslící subjekt!

Já klade sebe sama, své vlastní bytí.

Rozum je sebevytvářející čin („Na počátku byl čin!“),
zkušenost má svůj pramen v Já.

Dialektický výklad:

1.) teze: Já klade sebe sama

2.) antiteze: Já proti sobě klade ne-Já

3.) syntéza: Já se klade skrze ne-Já (sebeuvědomění Já)

Já → nekonečná činnost!

Co je „radikálním zlem“? → **lenost!**

Friedrich Wilhelm Joseph Schelling (1775-1854)

aneb Všechno je stejné!

Základní dílo:

Ideje k filosofii přírody (1797)

O světové duši (1798)

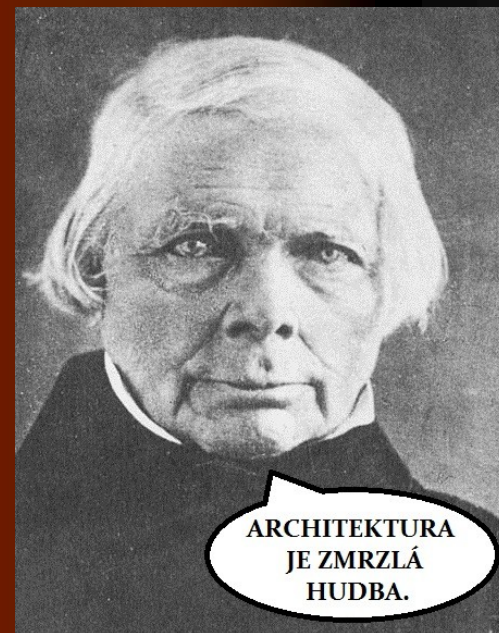
Systém transcendentálního idealismu (1800)

- pozice filosofie identity:

- příroda není produktem ducha, duch je produktem přírody! (Příroda je ale původně také duchem!)

- Já = ne-Já, tedy: duch = příroda (shoda subjektu s objektem)

- příroda → **nekonečná činnost!**

Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831) aneb Konec dějin (i dějin filosofie)!

Hlavní díla:

Fenomenologie ducha (1806)

Věda o logice (1812–1816)

Encyklopedie filosofických věd (1817)

Základy filosofie práva (1821)

- od Fichta přebírá dialektickou metodu:
teze – antiteze – syntéza
- pomocí dialektiky popisuje vývoj
absolutního ducha!

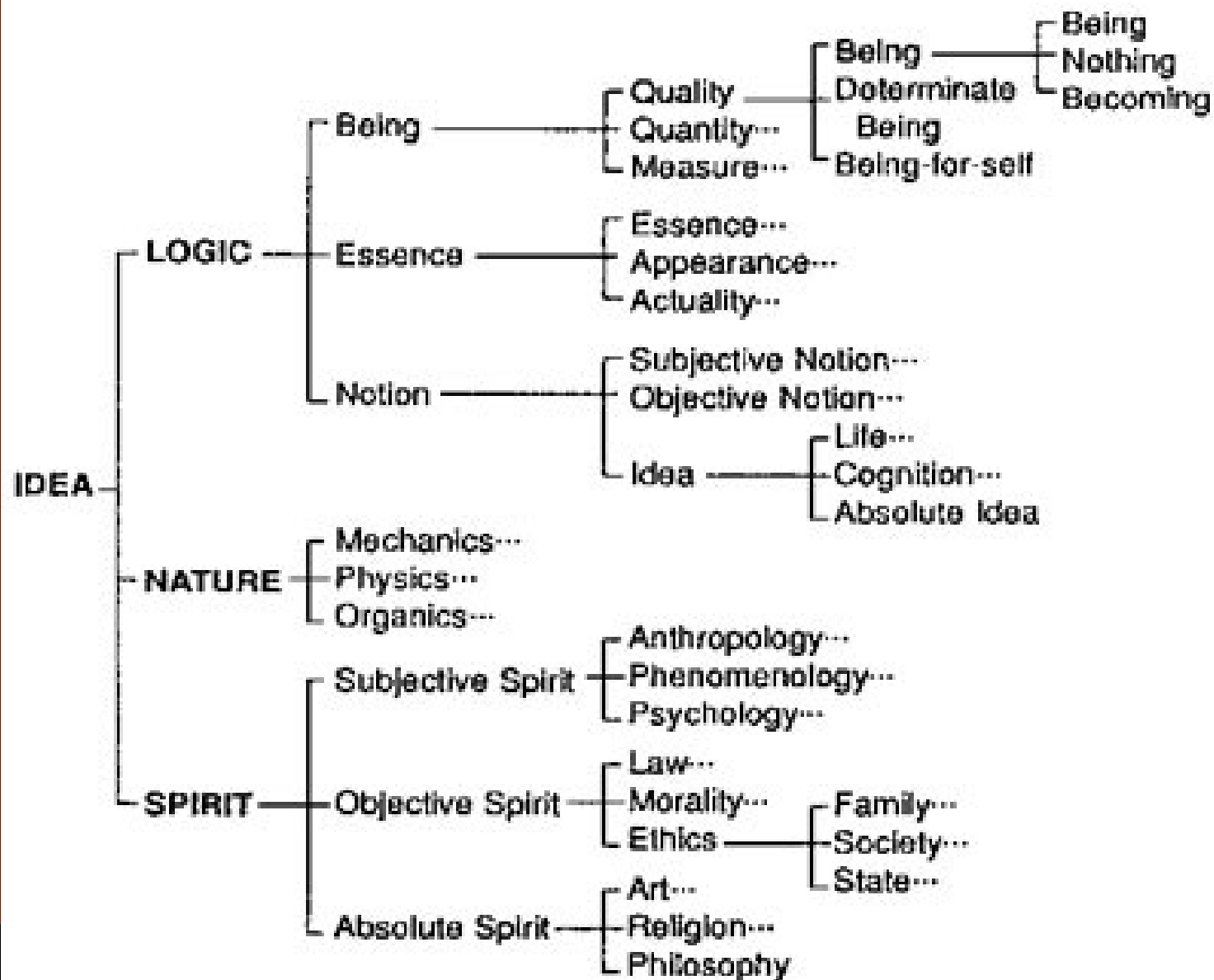

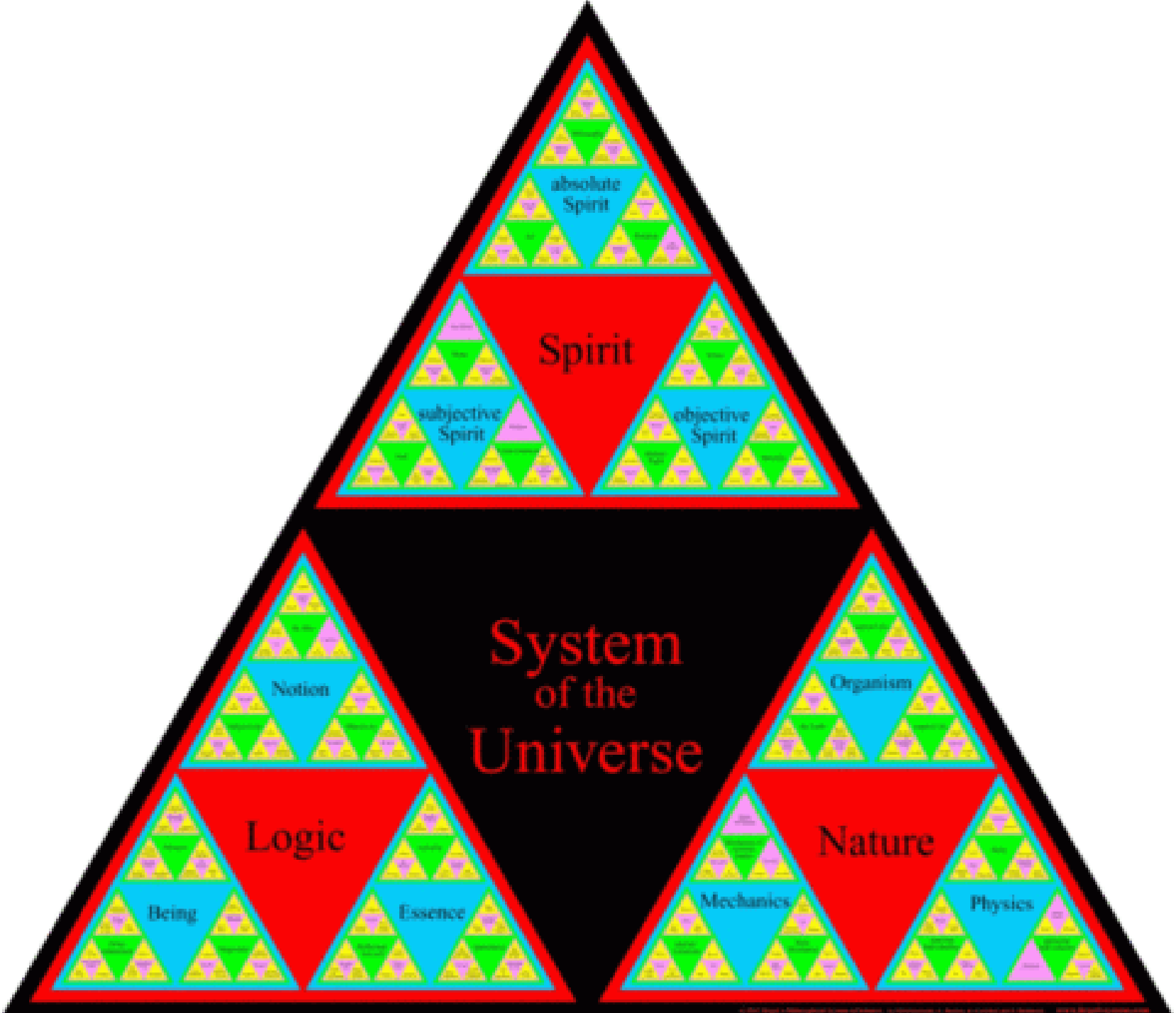
Schéma vývoje *absolutního ducha*

1. teze – duch ve stavu „bytí o sobě“
2. antiteze – jinobytí (sebeodcizení)
3. syntéza – duch ve stavu „bytí pro sebe“

1. Logika
2. Filosofie přírody
3. Filosofie ducha

Schéma vývoje *absolutního ducha*

System
of the
Universe

Spirit

absolute
Spirit

subjective
Spirit

objective
Spirit

Logic

Notion

Being

Essence

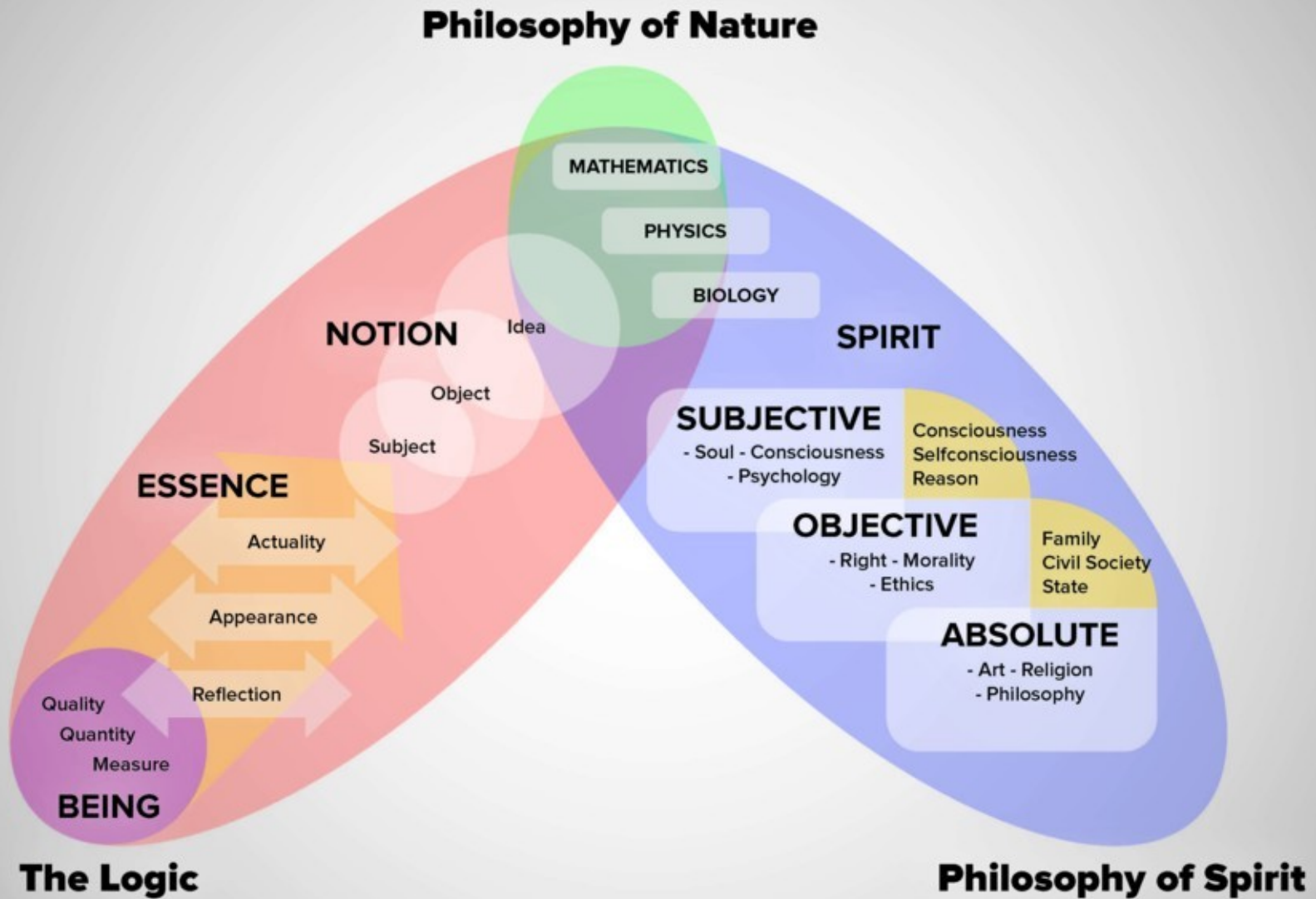
Nature

Organism

Mechanics

Physics

Schéma Hegelovy *Encyklopedie*...

CO SI ZAPAMATUJEME O HEGELOVĚ SYSTÉMU

- * Je to proces v pohybu.
- * Protiklad (dialektika) je hnacím motorem.
- * Systém je všezahrnující.
- * To, jak se věci jeví (v klidu), se liší od skutečnosti (v pohybu).
- * Celá historie odráží průchod ducha časem. Je to pochod rozumu.
- * Logika = metafyzika.

„Jedině v lásce jsme
zajedno s objektem,
neovládá a není
ovládán.

Láska sice zachovává
odlišné, ale již nikoli
jako odlišené, nýbrž
jako něco
jednotného, a živé
pocítuje živé.“

A teď se podíváme na 19. století jako na celek...

Za prvé: obrovský a trvalý vliv Hegelův...

